

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Hannu Kemppi	Suomi.fi	22.06.2023 00:08:22 UTC+03:00
Helena Mäkinen	Suomi.fi	15.06.2023 16:33:44 UTC+03:00
Pekka Pyykkö	Suomi.fi	14.06.2023 12:50:41 UTC+03:00
Tuija Kajasrinne	Suomi.fi	15.06.2023 10:16:42 UTC+03:00
Veli-Pekka Lehtosaari	Suomi.fi	14.06.2023 11:09:36 UTC+03:00
Toni Miller	Suomi.fi	14.06.2023 23:54:56 UTC+03:00
Tiina Edelman	Suomi.fi	20.06.2023 12:58:59 UTC+03:00



Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (9 sivua)

Kansilehden sivu 1/1



Hartolan Kunta

Tarkastuslautakunnan

Arviointikertomus 2022



Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan katsaus

”YHESSÄ TEHEN” kuntalaistemme parhaaksi.

Hyvä lukija.

Vuosi 2022 oli viimeinen toimintavuosi ennen suurta hyvinvointialue –muutosta ja kustannuksiltaan suurin sotemaksujen osalta. Joka vuosi kustannusten nousu ja osin maksettavien laskujen ennakoimattomuus aiheutti päänvaivaa myös menneenä vuonna. Jatkossa tältä osalta tilanne paranee.

Kuntakentässämme riittää monella tasolla erilaisia uhkakuvia ja riskitekijöitä, nämä on kyllä hyvin tiedostettu ja kirjattu. Kunnan väestörakenteen ikääntyminen, huoltosuhteen heikentyminen, syntyvyyden alentuminen, kunnan väestön vähentyminen, kunnan työntekijöiden eläköityminen ja osaamisen mahdollinen heikentyminen, osaamisen siirtäminen, henkilökunnan rekrytoiminen. Investointitarpeita on runsaasti, infran pitäminen kunnossa, puhumattakaan kunnan kiinteistöyhtiöiden tila. Olisikin hyvä käydä perustavaa keskustelua eri uhkakuvista ja tässä olisi hyvä aihe valtuuston ja lautakuntien jäsenten muutamille iltakouluille, joissa em asioita selviteltäisiin ja keskusteltaisiin ratkaisuvaihtoehdoista. Tavoitteena olisi ongelmien parempi tiedostaminen ja vastuunkantajien pitkäaikainen sitoutuminen kunnan tilanteen tasapainottamiseen.

Ulkoisille haasteille, joita pääosin Ukrainan sota ja sen aiheuttamat seuraukset korkojen, energian, tarvikkeiden hinnan nousuille ei ole voitu tehdä mitään. Voimme olla kaikesta huolimatta kiitollisia yhteiskuntarauhasta, itsenäisyydestä, sopimisyhteiskunnasta ja tehdä työtä em asioiden puolesta pieneltä osaltamme.

Hartola sai uudet johtavat viranhaltijat kunnan- ja hallintojohtajaksi sekä teknisen johtajan sijaisuuteen. Henkilömuutokset ovat sujuneet hyvin ja ovat olleet lisäämässä luottamusta kunnan toimintoihin ja päätöksen tekoprosesseihin. Tämä on ollut hieno asia. Vuorovaikutus on ollut suoraa ja mutkatonta. Henkilöstöstrategian haasteet itsessään ovat suuria, kuten edellä todettiin. Osaavista työntekijöistä käydään kovaa kilpailua.

Kunnan uusi strategia saatiin luotua v.2022. Strategia sitouttaa ja korostaa kunnan työntekijöitä, kuntalaisia ja yhdistyksiä yhteistyön merkitykseen. Alku on näyttänyt hyvältä. Tätä saman suuntaisesti ”Yhessä tehen” periaatetta, työtä on hienosti toteutettu järjestötasolla mm. skuuttiparkki/olohuone, jouluvaellus sekä näyteikkunoissa ja varsinkin vuosittain markkinoiden (Leader –hanke 2022) järjestämisessä, joka ilman laaja-alaista yhteistyötä ei onnistuisi. Monessa muussakin asiassa Yhessä tehen -periaatetta on toteutettu.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistymistä seurataan ns. hyte -kertoimella. Tämä on edelleen hyvällä tasolla. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien ydintoimintaa. Hyvinvoinnin ja



terveydenedistäminen tavoite on vähentää palvelutarvetta. On haaste siirtyä pois sairauskeskeisestä, "sairauskulttuuri" -ajattelusta. Hyvä esimerkki fyysistä aktiivisuutta tukevana asiana oli valtuustoaloite kävelykadusta, joka tulee helpottamaan liikkumista ikäihmisten "keskittymässä". Kyseistä aluetta voisi kenties jatkossakin kehittää enemmän. Meillä on paljon muita hyviä mahdollisuuksia kuntalaisille oman terveyden niin fyysiseen ja mielen hyvinvoinnin ylläpitämiseen mm yli 65 v kuntosalin käytön ilmaisuus, lätkän lunastaneita 93, hyvin onnistuneet eri liikuntaryhmien toiminnot hyvine vetäjinne, maksutonta liikuntaneuvontaa sekä säännöllinen kuljetus uimahalliin Sysmään. Yleissivistävän kansalaisopiston toimintoja ja kursseja sekä myös eri järjestöjen äärettömän arvokasta vapaaehtoistyötä ja toimintaa unohtamatta.

Noin kolmasosa väestöstä tilastojen perusteella ei ole kiinnostunut liikunnasta tai osallistu terveyden edistämisen liikuntaryhmiin. Miten tämä ryhmä saataisiin mukaan hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan, fyysistä aktiivisuutta lisäävään toimintaan ilman, että se aina kytketään liikuntaan (tiedon lisääminen, aktiivinen ympäristö, joka houkuttelee liikkumaan, luoda aktiivisia kansalaisia, hallinnon ja politiikan vahvistaminen, virtuaalimaailma). Hartolassa voisi olla tarpeen toteuttaa "Etsivä"-hanke tältä tiimoilta.

Erytystä huomiota v.2022 toteutetussa turvallisuuskyselyssä turvallisuudentunne oli parantunut ja turvallisuuden tunnetta heikentäviä asioita koettiin selvästi vähemmän kuin aiemmin.

Kuullut asiantuntijat:

10.10.2022 hallintojohtaja Katja Koskula, tilintarkastaja Janne Majonen

21.11.2022 vs. tekninen johtaja Niina Varjo

23.1.2023 laskentasihteeri Jaana Jokinen

20.2.2023 kunnanjohtaja Jarkko Seppälä, tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela

24.4.2023 erityisasiantuntija Veelo Taru

Esteellisyydet

Hannu Kemppi on ollut esteellinen tarkastettaessa teknisen lautakunnan sekä kunnanhallituksen toimintaa eikä ole näin ollen osallistunut tämän lautakunnan arviointiin.

Vesa Järvinen on ollut esteellinen arvioitaessa ympäristölautakunnan toimintaa eikä ole näin ollen osallistunut tämän lautakunnan arviointiin.

Tuija Kajasrinne on ollut esteellinen arvioitaessa Kiinteistöyhtiö Kuninkaanpitäjän toimintaa eikä ole näin ollen osallistunut tämän arviointiin.

Toni Miller on ollut esteellinen tarkastettaessa teknisen lautakunnan toimintaa eikä ole näin ollen osallistunut tämän lautakunnan arviointiin.



Yleistä / Hallinto

Kuntastrategia päivitettiin vuonna 2022. Sloganiksi valittiin ”Yhessä tehen!” joka sai hyvän vastaanoton ja otettiin monessa yhteydessä käyttöön.

Kunnanhallituksen ja –valtuuston asettamat strategiset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti.

Kasvavat työmäärät ja eläköityvä henkilöstö aiheuttivat haasteita.

Talous

Vuoden 2022 verotuotot olivat merkittävästi odotuksia paremmat.

Työttömyys kasvoi huolestuttavalle tasolle.

Riskeistä keskustelua tulisi lisätä päättäjien välillä.

Tekninen toimi

Tekninen toimi vastaa kunnan vesihuollosta, katujen ja kiinteistöjen kunnossapidosta ja monesta muusta asiasta. Tekninen lautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana 8 kertaa.

Teknisen toimen johtaja Janne Myntti jäi virkavapaalle vuoden puolivälissä. Liikkuvaan junaan hyppäsi menestyksekkäästi virkaa tekevä johtaja Niina Varjo.

Tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 pöytäkirjoja ja kuuli kokouksessaan Niina Varjoa. Tutkitun perusteella voidaan todeta, ettei mitään suurempaa huomautettavaa ole. Uutena asiana voidaan mainita vesijohtosaneerausurakka, joka käynnistettiin Lampitie-Rajatie -alueella. Urakan kustannusarvio oli noin 70 000 €.

ICT-palveluiden hankintaprosessi oli loppuvuodesta tarjouskyselyvaiheessa. Aikaisempaan päätökseen tehtiin asianmukainen oikaisu.

Tarkastuslautakunta kantaa edelleen huolta teknisen toimen henkilöstömitoituksen riittävydestä.

Jokirannan kiinteistön kuntokartoitus on tehty. Katon korjaus on arvioitava uudelleen, alapohja on pakko korjata, myös perustukset, ikkunat ja ovet sekä ulkovuoraus kaipaavat korjausta.

Hyvänä ympäristötekona mainittakoon jätevedenpuhdistamon sekä uuden koulun katolle asennettujen aurinkopaneelien käyttöönotto.

Kysymyksiä:

Onko syytä päivittää vesi- ja viemäriverkoston korjaussuunnitelma?

Onko vesihuollossa riittävästi henkilöstöä? Voiko päivystys toimia osittain ostopalveluna?

Mitä Jokirannan kiinteistölle on tarkoitus tehdä?

Jäteaseman aukioloaikoja laajennettiin, onko tällä ollut positiivista vaikutusta?



Tarkastuslautakunnan huomiot

Urakoitsijoiden sekä tarjousten sisällöt tulisi tarkastella riittävästi ennen hyväksymistä.

Tarveharkinnan parantaminen tarjouspyynnöissä.

Sivistys ja hyvinvointi

Peruskoulu

Mukautettu opetus vaati resursseja. Uusi koulu osoittautui toimivaksi, vanhan osan purku pitää vielä saattaa päätökseen. Esiopetus ja päiväkotitoiminta toimivat hyvin.

Hartolan kunnan kuraattoripalvelut ovat olleet resursseiltaan erinomaiset.

Koulukuraattoripalveluiden lisäksi on järjestetty varhaiskasvatukseen perhekuraattoripalveluita. Lakisääteisten kuraattoripalveluiden siirtyminen vuoden 2023 alusta hyvinvointialueen vastuulle toi esille perustellun huolen palveluiden merkittävästä vähenemisestä. Tähän valmistauduttiin esittämällä sivistystoimeen oman varhaisen tuen asiantuntijan rekrytointia. Rekrytointi suoritettiin vuoden 2022 aikana siten, että työsuhde alkoi 1.1.2023.

Liikunta

Hyvä liikuntapaikkojen kattavuus mahdollisti seurojen toiminnan ja tuki kansalaisopiston toimintaa. Oman uima-altaan puutetta korjattiin kunnan kustantamalla viikoittaisella kuljetuksella Sysmään.

Kunnan vapaa-aikapäällikkö vastasi liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluista. Hänen työajastaan 10 % oli varattu liikuntaan. Liikuntaneuvonnan ja -ohjauksen palvelut järjestettiin Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n ja kunnan yhteisillä hankkeilla vuodesta 2012 lähtien. Vuonna 2022 toimi kuntien välinen yhteinen Hartola ja Sysmä liikkeelle hanke, jota Hartola koordinoi vuonna 2022.

Hyte-kerroin vuonna 2022 oli Hartolassa 65 pistettä, joka oli edelleen hyvällä tasolla.

Kunta mahdollisti seurojen toimintaa mm. liikuntatilojen kautta, esim. Liikuntamaja ja KunkkuAreena.

Kulttuuri

Kunta toimi mahdollistajana tarjoten puitteet. Kulttuurin edistäminen tukeutui kuntalaisten vapaaehtoistoimintaan tapahtumien järjestämisessä.

Kansalaisopiston kautta toteutettiin yleissivistävää harrastus- ja kurssitoimintaa laaja-alaisesti kuntalaisten tarpeiden mukaan. Tämä otettiin vastaan hyvin ja oli yksi hyvin hoidetuista asioista.

Kulttuurikasvatussuunnitelma valmistui kesäkuussa kattaen esi- ja perusopetuksen. Tämä loi hyvät raamit ja auttaa hankerahoitusten saamisessa.

Yhteisöllisistä hankkeista oli hyvä esimerkki Visantien puisto, jonka rakentamisessa oli useita järjestöjä ja tahoja mukana – Yhessä tehen.



Nuorisotyö

Koronan jälkimainingit aiheuttivat vielä haasteita nuorisotyölle. Toiminta oli vireää ja kunta oli monipuolisesti tukena: työpaja, nuokku, etsivä nuorisotyö, koulunuorisotyö, järjestöt sekä SRK.

Hankeistuksilla saadut lisäresurssit olivat noin 250 000 – 300 000 €. Hankehallinto vaati oman työpanoksensa.

Nuorisotyössä pienelläkin tuella on merkitystä. Se auttaa kasvamaan yhteiskunnan jäseniksi ja pysymään osana yhteisöä. Hyviä kokemuksia mm. työssä oppimisessa kannattaa vaalia. Työvalmennus ja työpaikkaan tutustuminen on hyvä konsepti pitää mukana eri-ikäisiä kuntalaisia.

Kirjaston toiminta oli riittävää ja sillä oli riittävät määrärahat.

Muuta

Osallistuvalla budjetoinnilla hankittiin leikkipuistoon välineitä keväällä 2022 ja edellisen vuoden osallistuvassa budjetoinnissa valittu skeittiparkin korjaus toteutettiin vuonna 2022.

Tarkastuslautakunnan kysymykset

Miten hoidetaan hyvinvointialueen ja kunnan rajapinta? Toimintojen muutos ja väliin jäävät osa-alueet. Ei kannata odottaa tai luulla, että toinen tekee.

Onko huomioitu tehtäväjako hyvinvointialueen ja kunnan välillä niin nuoriso- kuin hyvinvointisektorilla kokonaisuudessaan?

Ympäristötoimi

Lautakunnalla oli 7 kokousta.

Rakennusvalvonnan järjestäminen

Rakennuslupia käsiteltiin 119 kpl, käsittelyaika oli noin 3 viikkoa.

Ilmatar Hartola Oy:n tuulivoimaloiden rakentamista koskeva rakennuslupa raukesi helmikuussa 2022, koska luvan hakija peruutti hakemuksensa.

Kiinteistöverohanke

Vuodesta 2017 vireillä ollut kiinteistöverohanke jatkui. FCG:n vuonna 2021 toteuttama taajaman kiinteistökartoitus päättyi loppuvuodesta 2021, urakkahinta oli n. 60 000 €. Toimintatavan jatkamista v. 2022 perusteltiin hyvien kokemusten vuoksi, vaikka konsultin keräämissä tiedoissa oli puutteita (mm. tuplaantuneita prt-tunnuksia ja osoitevirheitä). Virheiden määrää ei pidetty suurena kun sitä verrattiin tutkittujen rakennusten määrään (1601 kpl). Rekisteritiedot saatiin nopeasti rakennusrekisteriin. FCG:n arvioi taajaman veroselvityksen nostavan kiinteistöverotuloja n. 65 800 €/vuosi.

Pääosin kunnan eteläosissa sijaitsevien kartoittamattomien alueiden mittauksissa lautakunta päätti



ensin käyttää konsulttiyritystä siten, että kunta tarjoaa maastomittauksiin 1-2 avustavaa henkilöä.

Kokonaisbudjetti vuodelle 2022 oli 129 520 €. Kiinteistöveroselvityksen ostopalveluhankintaan oli varattu 75 000 €. Työhön oli budjetoitu maastokartoittajan palkkauskuluja 22 800 € ja lisäksi toimisto-/rekisterisihteerin palkkauskuluja 20 900 €.

Kokonaan omana työnä tehtävän hankkeen kustannusten arvioitiin olevan ainakin samaa luokkaa kuin konsulttityönä tehty hanke kokonaisuudessaan on. Perusteluna oli myös se, että konsulttityön käyttö mahdollistaa pidemmälle viedyn mittaustiedon käsittelyn maastossa ja nopeuttaa tietojen siirtämistä rakennusrekisteriin. Tätä pidettiin kunnalle taloudellisempänä vaihtoehtona, koska tiedot pyrittiin saamaan vuoden 2023 kiinteistöverotukseen.

Ympäristölautakunta esitti kuitenkin toukokuussa kunnanhallitukselle 45 000,00 € lisämäärärahan tilalle, että kunnan eteläiselle alueelle lähetetään mittaamattomien kiinteistöjen omistajille kirjeitse kysely. Tähän päädyttiin, koska konsultilta saatu tarjous ylitti käytössä olevat määrärahat. Tarjoushinta kunnan eteläisille osille olisi ollut 125 000 € ja pohjoisille osille 174 000 € (alv 0%).

Eteläisellä alueella on maastotietokannan mukaan yli 6 000 rakennusta tarkistamattomilla palstoilla, kunnan rekisterissä palstoilla on vain 1330 rakennusta. Haja-asutusalueilta saatava verotulojen nousu arvioitiin pienemmäksi kuin taajamassa, mutta sen määrä on kuitenkin useita kymmeniä tuhansia/v. Lautakunta päätti 3.5.2022, että eteläiselle alueelle lähetetään rakennettujen, mittaamattomien kiinteistöjen omistajille kirjekysely.

Lautakunta päätti 14.6.2022, että kirjekysely lähetetään kolmessa osassa ruuhkan välttämiseksi. Kiinteistökartoitukseen palkattiin kartoittaja ja kaksi rekisterisihteerä. Tulosten tarkistusta oli tarkoitus tehdä ilmakuvista ja kunnan rakennus- ja huoneistorekisteristä. Puutteellisten tai virheellisten tietojen tarkistusmittaukset olivat kartoittajan vastuulla.

Projektin vetäjäksi valittiin toimistosihteerä Pirjo Kemppi, joka toimi lähiesimiestehtävissä ja seurasi projektin tulosten seuranta ja raportointia sekä osallistui rekisterikorjausten selvittämiseen.

Kiinteistökartoituksen asiantuntijapalveluihin varatusta 70 000 eurosta siirrettiin 65 000 euroa henkilöstökuluihin.

Taajaman-alueen kartoituksesta verottajalle lähetetyt virheelliset tiedot työllistivät vielä v. 2022. Virheitä löytyi osoitteista, ylimääräisistä yläkerroista ja kellaritiloista ja kahteen kertaan lisätyistä rakennuksista. Konsultti oli lisännyt verottajalle meneviin tietoihin myös katoksia, jotka jouduttiin poistamaan.

Haja-asutusalueen kiinteistönomistajat ottivat yhteyttä rakennusten tietojen muututtua. Useimmiten kyse oli pinta-alan virheellisestä ilmoittamisesta verotukseen. Verotettavaksi pinta-alaksi oli useissa tapauksissa ilmoitettu huoneistoala, johon ei lasketa eristeitä ja ulkoseiniä. Paljon talousrakennuksia oli jäänyt ilmoittamatta.

Ongelmia aiheuttivat ne tapaukset, joissa verottaja oli lisännyt saman rakennuksen uudelleen rekisteriinsä. Verottajan tiedot olivat puutteellisia koskien pysyvää rakennustunnusta (PRT). Heiltä



tuli pyyntö, että kunnasta lähetettäisiin heille kaikkien puuttuvat PRT-tiedot korjausten yhteydessä.

Verottajan kanssa tehtiin yhteistyötä. Heiltä tuli palautetta koskien konsulttien tekemiä kiinteistöjen rakennuskannan selvityksiä. Niiden monet virheet työllistivät sekä verottajaa että kuntaa.

Lisäongelmia aiheuttivat suoraan oma vero -järjestelmässä tehdyt korjaukset, jotka eivät kirjaudu kummankaan (kunnan ja VTJ:n) rakennus- ja huoneistorekistereihin.

Marraskuussa 2022 mittauksia oli tehty 120 kiinteistöllä. Rakennusten tietoja oli korjattu 69 kiinteistöllä 170 kpl.

Projekti eteni vuoden 2022 aikana 30.11.2022 mennessä seuraavasti (jälkimmäinen luku koko projektin aikana tehdyt tehtävät):

Mitattu 238/ 1873 kiinteistön rakennukset (12,7 %). Korjattu rakennusten tietoja 229 /717 kiinteistölle (31,9 %). Lisätty rakennuksia 223/ 941 kiinteistölle 460/ 2730 (23,7%).

Ympäristölautakunta päätti, että kiinteistökartoitusta jatketaan omana työnä, jos kunnanvaltuusto hyväksyy kiinteistökartoitukselle laaditun talousarvion vuodelle 2023.

8.12.2022 mennessä oli palautettu kaikkiaan 341 kyselylomaketta. Kyselyitä lähetettiin 446 kpl.

Ympäristönsuojeluun liittyvät tehtävät

Ympäristönsuojeluun liittyvistä tehtävistä ei löytynyt koontia vuodelta 2022.

Ympäristönsuojelutarkastaja Roope Kukkonen lähti joulukuussa kunnasta. Tehtävää hoidettiin ostopalveluhankintana yhteistyössä Heinolan kaupungin kanssa.

Tarkastuslautakunnan kysymykset

Kiinteistökartoitusta on tehty usealla eri tavalla usean vuoden aikana. Toteutuuko tasapuolisuus?

Voisiko kunta parantaa sitoutuvuutta ympäristötarkastuksen jatkuvuuteen ja sujuvuuteen?

Sosiaali- ja terveystoimi

Hartolan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden huollosta vastasi Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä sosiaali- ja terveystoimen palvelut.

Ongelmakohtana oli edelleen kotihoidon työvoiman riittävyys. Pääsääntöisesti terveysaseman ja hammashoitolan palvelut olivat riittäviä, mutta kotihoidon ja palvelutaloasumisen palveluissa oli nähtävissä kriisiytymistä palvelutarpeen lisääntymisen ja hoitohenkilökunnan resurssipulan takia.

Tarkastuslautakunnan kysymykset

Miten huolehditaan, että hyvinvointialueen palvelutaso pysyy riittävällä tasolla?



Hartolan kunnan tarkastuslautakunta 12.6.2023, sähköinen allekirjoitus

Veli-Pekka Lehtosaari
puheenjohtaja

Pekka Pyykkö
varapuheenjohtaja

Toni Miller
varajäsen

Tuija Kajasrinne
jäsen

Hannu Kemppi
jäsen

Helena Mäkinen
jäsen

Tiina Edelman
varajäsen